

Funding

“Continuación de la Gramática del Catalán Moderno (1601–1833)” [FFI2015-69694-P (MINECO/FEDER)], “Grup d’Investigació en Tecnologia Educativa en Història de la Cultura, Diacronia lingüística i Traducció” (Universitat d’Alacant [Ref. GITE-09009-UA]) & Seu Universitària de la Nucia.

Abstracts & Keywords

A. Monogràfic I. Representing Identities. Intersemiotic and Transmediality in Contemporary Hispanic Cultures, Veronica Orazi Coord.

Jaume Martí-Olivella, **La poliglòssia al cinema català: signe d’identitat i/o de resistència?**

Abstract: Contemporary Catalan cinema produced immediately after the Barcelona Summer Olympic Games in 1992 has a common characteristic: to offer images that quite often counter those in the official narrative that present Barcelona and Catalonia as touristic commodities where any traces of the country’s own language, culture, and history have been harmonically integrated and where the multiple tensions originated by the flux of immigration become subsumed by the official story of successful hospitality. In fact, most films discussed here are built by showing the proximity, and, at the same time, the tension between the concepts of *hostes* and *hospes*, as they have been defined by Derrida. This study foregrounds three of the main characteristics that define this new wave of Catalan cinema. First, it shows that it embodies a new gaze, in this case, a female one. Second, it argues that, beyond their background of romantic tales, these films present two common themes: that of a fragmented cultural identity and that of the loss of the historical memory, both on individual and collective terms. Lastly, this cinema is defined by its articulation of a poliglössic narrative that becomes both an identity marker and a strategy of resistance.

Resum: El cinema català contemporani immediatament posterior als Jocs Olímpics de Barcelona de l’any 1992 es caracteritza per oferir imatges que sovint es contraposen a la narrativa oficial que mostra Barcelona i Catalunya com un producte de consum turístic on les marques de la llengua, la cultura i la història pròpies són harmònicament assimilades i on les múltiples tensions originades per la immigració queden subsumides pel relat de l’hospitalitat oficial. De fet, el gruix de les pel·lícules analitzades es construeixen a partir de posar de manifest la proximitat i alhora la tensió entre els conceptes d’*hostes* i *hospes*, tal com els defineix Derrida. En el present estudi es destaquen tres de les seves característiques definitòries. En primer lloc es constata el fet que constitueixen una nova mirada, en aquest cas femenina, del cinema català. En segon terme es comprova que parlen, encara que sigui com a rerefons a les seves històries amoroses, de dos temes comuns, el de la identitat cultural fragmentada i el de la pèrdua de la memòria històrica, tant a nivell individual com col·lectiu. I, en darrer terme, es defineixen per articular una poliglòssia que es postula tant com a signe identitari com a estratègia de resistència.

Keywords: Poliglossia or Multilingual Articulation, Official Narrative, Fragmented Identity, Female Gaze, Historical Memory, Catalan Cinema.

Mots clau: Poliglòssia, Narrativa Oficial, Immigració, Identitat Fragmentada, Mirada Femenina, Memòria Històrica, Cinema Català.

Submitted: 31/03/2018

Accepted: 24/05/2018

Veronica Orazi, **Els factors identitaris i la seva dramatització en el teatre català contemporani**

Abstract: Study of Jordi Casanovas's *Trilogia sobre la identitat catalana*. Through the analysis of these plays, the author's idea of what be catalan means stands out, showing how it can be dramatized and expressed on different levels (public, semi-public, private). So, the plays examined shape the socio-political and local medium and its development in the last 20 years, the politic context of contemporary Catalonia, the domestic and traditional reality, and reflect the nature of this phenomenon, pointed out by the Catalan situation. Casanovas offers a complex treatment of the topic and demonstrates how the components which form a peculiar identity interact and evolve.

Resum: Estudi de la *Trilogia sobre la identitat catalana* de Jordi Casanovas. L'anàlisi d'aquestes peces mostra el que, segons l'autor, vol dir ser català, i com això es pot dramatitzar i expressar a nivells diferents (públic, semi-públic, privat). Aquestes obres perfilen l'àmbit socio-polític local i el seu desenvolupament durant els últims 20 anys, el context polític de la Catalunya contemporània, la dimensió familiar i tradicional, i reflecteixen la natura d'aquest fenomen, en el cas peculiar de la realitat catalana. Casanovas ofereix un tractament complex del tema i demostra com els components identitaris interaccionen i evolucionen.

Keywords: Jordi Casanovas, *Trilogia sobre la identitat catalana*, Teatre Català Contemporani, Identitat Catalana, Factors Identitaris.

Mots clau: Jordi Casanovas, *Trilogia sobre la identitat catalana*, Contemporary Catalan Drama, Catalan Identity, Factors influencing Identity Formation.

Submitted: 31/03/2018

Accepted: 30/05/2018

Núria F. Rius, **La fotografía de aficionado en la Barcelona de preguerra. Identidades, prácticas y negociaciones culturales**

Abstract: Amateur photography spread among the mass society of interwar Barcelona, to the rhythm of the new interclass distributions that characterized the culture of the period. The study of the uses of photography according to different social, cultural and political spaces allows us to observe the discursive and pragmatic ductility of the

camera, as well as its impact on the development and experience of the different forms of identity that coexisted at that time.

Resumen: La fotografía de aficionado se extendió entre la sociedad de masas de la Barcelona de entreguerras, al compás de las nuevas distribuciones interclasistas que caracterizaron la cultura del periodo. El estudio de los usos de la fotografía según los espacios sociales, culturales y políticos por los que circuló permite observar la ductilidad discursiva y pragmática de la cámara, así como su incidencia en el desarrollo y experiencia de las distintas formas identitarias que coexistieron entonces.

Keywords: Amateur Photography, Barcelona 1914-1936, Social and Cultural Agencies, Technological Mediation, Photography and Sociability.

Palabras clave: Fotografía de Aficionado, Barcelona 1914-1936, Agencias Socio-Culturales, Mediación Tecnológica, Fotografía y Sociabilidad.

Submitted: 31/03/2018

Accepted: 03/05/2018

Silvia Grassi, **Fragmented Identities and Sexual Repression: A Conceptual Metaphor Theory Approach to Lorca's "Viaje a la luna"**

Abstract: The article focuses on the analysis of metaphors employed by Federico García Lorca in his surrealist script *Viaje a luna*. My aim is to demonstrate that the script construes the metaphors "life is a journey, love is death and fear is sex". I argue that an analysis of these metaphors helps us understand the meanings constructed around fragmented identities of the protagonists and, in particular, their gender roles and sexuality. In order to achieve this, I employ Conceptual Metaphor Theory.

Keywords: : Federico García Lorca, *Viaje a la luna*, Spanish Poetry, Spanish Cinema, Sexuality.

Submitted: 31/03/2018

Accepted: 17/05/2018

Barbara Greco, **El 'Luis Buñuel' de Max Aub: iconos de una época entre biografía y novela, entre literatura y cine**

Abstract: The article aims to analyze the literary devices that define the preparatory material for the Aub's incomplete project *Luis Buñuel, novela*. After systematizing the editorial story of the work, of which we have two posthumous editions, the hybridization techniques between history and fiction, biography and novel and the description of the protagonist, that Aub submits to an innovating literaturizing process, are examined.

Resumen: El artículo se propone analizar las estrategias literarias que connotan el material preparatorio para la redacción del proyecto aubiano inconcluso *Luis Buñuel, novela*. Después de una primera sistematización de la génesis editorial de la obra, de la

que tenemos dos ediciones póstumas (1985 y 2013), se indagan las técnicas de hibridación entre historia y ficción, biografía y novela y la descripción del protagonista, que Aub somete a un innovador proceso de literaturización.

Keywords: Max Aub, Luis Buñuel, Biography, Hybridization, Intersemiotics.

Palabras clave: Max Aub, Luis Buñuel, Biografía, Hibridación, Intersemiotividad.

Submitted: 31/03/2018

Accepted: 10/05/2018

Luz C. Souto, **Detectives por la identidad. “La capital del olvido” (2004) de Horacio Vázquez-Rial**

Abstract: This article analyses the novel *La capital del olvido* (2004) of Horacio Vázquez-Rial. From this work is made, on one hand, an approximation to the capacity of the police genre to address issues related to the historical memory, both in the Spanish context and the Argentine. On the other hand, is investigated the conflicting identity from the appropriation of children during the last military dictatorship in Argentina.

Resumen: El presente artículo analiza la novela *La capital del olvido* (2004) de Horacio Vázquez-Rial. A partir de esta obra se realiza, por un lado, una aproximación a la capacidad del género policial para abordar temáticas relacionados con la memoria histórica, tanto en el contexto español como en el argentino. Por otro lado, se indaga en el conflicto identitario a partir de la apropiación de niños durante la última dictadura cívico-militar en Argentina.

Keywords: Identity, Disappeared People, Appropriation of Children, Crime Novel, Historical Memory.

Palabras clave: Identidad, Desaparecidos, Apropiación de Menores, Novela Negra, Memoria Histórica.

Submitted: 31/03/2018

Accepted: 16/05/2018

Elizabete Manterola Agirrezabalaga, **Evolución de la faceta (auto)traductora o de autor traducido. La casuística vasca actual**

Abstract: Throughout their literary career, several Basque authors have tried different modalities in the process of translation of their books into Spanish, either they participated as self-translators (individual or in collaboration) or they have been translated by others, so this contribution aims to analyze whether there are norms of translational behavior shared by Basque authors and to observe whether there is a systematization of the translation process.

Resumen: A lo largo de su trayectoria literaria, varios autores vascos han probado diferentes modalidades en el proceso de traducción de sus obras al castellano, sea en forma de autotraducción (individual o en colaboración) o traducción alógrafa, por lo que esta contribución pretende analizar si existen normas de comportamiento compartidas en el trasvase y observar si se llega a una sistematización del proceso de traducción.

Keywords: Individual Self-translation, Self-translation in Collaboration (Semi-self-translation), Allograph Translation, Basque Literature, Systematization.

Palabras clave: Autotraducción Individual, Autotraducción en Colaboración (semiautotraducción), Traducción Alógrafa, Literatura Vasca, Sistematización.

Submitted: 31/03/2018

Accepted: 30/05/2018

Rexina Rodríguez Vega, **La autotraducción como traición**

Abstract: The complex relationship between national languages in a pluricultural state such as Spanish is clearly observed when studying the cases of writers who self-translating. In terms of reception, these authors must face a double pressure: the tendency to marginalization carried out by the Spanish language system, and the accusation of the community of origin, which considers self-translation as a diglossic practice that assumes a subaltern position. The self-translation appears, then, as a minefield that shows all the tensions of the linguistic and identity conflict. What are the motivations that drive an author to situate himself in this problematic situation? We can differentiate causes of historical or sociolinguistic nature, which essentially has to do with power relations, and causes of a more personal nature that have to do with a specific conception of the writing project or with the control of the translation process. In the present work we will focus on the figure of the self-translator in Galician literature and analyze its reception according to the following discursive oppositions: professional translation / author translation, opaque translation / transparent translation, translation/ recreation and visibility / invisibility of linguistic and cultural alterity.

Resumen: La compleja relación entre literaturas y lenguas nacionales en un estado pluricultural como el español se manifiesta con especial claridad en aquellos casos de escritores que se autotraducen. En términos de recepción, estos autores han de hacer frente a una doble presión: por una parte, la tendencia a la marginalización por parte del sistema fuerte, el que se expresa en lengua española, que tiende bien a fagocitar, bien a reducir al campo de lo marginal y periférico a obras sobre las que se aplica una lectura exotizadora; por otra, la acusación, más o menos velada, de la comunidad de origen, que considera la autotraducción como una práctica diglósica que supone la plena asunción de la subalternidad. La autotraducción aparece, pues, como un campo de minas en el que convergen todas las tensiones propias del conflicto lingüístico e identitario. Frente a este estado de cosas cabe preguntarse sobre cuáles son las motivaciones que impulsan a un autor a situarse en esta situación problemática. Entre las razones que influyen a la hora de emprender una autotraducción pueden diferenciarse aquellas de índole histórico o sociolingüístico, y que atañen, en esencia, a relaciones de poder, de aquellas de carácter más personal y que tienen que ver con una concepción determinada del proyecto de escritura o con el control del proceso traductológico. En el presente trabajo

nos centraremos en la figura del autotraductor en la literatura gallega y analizaremos su recepción de acuerdo a las siguientes oposiciones discursivas: traducción profesional/traducción de autor, traducción opaca/traducción transparente, traducción/recreación y visibilidad/invisibilidad de la alteridad lingüística y cultural.

Keywords: Self-translation, Diglosia, Galician Literature, Bilingualism, Iberian Interliterary System.

Palabras clave: Autotraducción, Diglosia, Literatura Gallega, Bilingüismo, Comunidad Interliteraria Ibérica.

Submitted: 31/03/2018

Accepted: 28/05/2018

María del Pilar Jiménez-Aleixandre & Ramon López-Facal, **A construción da identidade galega e das súas representacións sociais: o cultural e o natural**

Abstract: This paper discusses the dominant social representation of Galician identity and its stronger cultural component, associated with language. Notwithstanding the symbolic identification with the territory, the representation of nature and natural heritage as a part of Galician identity is feebler. A representation of Galicia frequently found is grounded in a rural timeless landscape, ignoring urban settings.

Resumo: Arguméntase que a representación social hexemónica da identidade galega é sobre todo cultural, coa lingua e a cultura; e que, malia a identificación simbólica co territorio, a representación do patrimonio natural como parte da identidade galega é máis feble. Unha representación socialmente estendida de Galicia baséase na idealización dunha paisaxe rural intemporal, ignorando en grande medida a paisaxe urbana.

Keywords: Galicia, Identity, Cultural Heritage, Natural Heritage, Social Representation.

Palabras clave: Galicia, Identidade, Patrimonio Cultural, Patrimonio Natural, Representación Social.

Submitted: 09/04/2018

Accepted: 01/05/2018

B. Monogràfic II. Identitats literàries entre centre i perifèria, Hans-Ingo Radatz Coord.

Sara Antoniazzi, **L'altra Barcelona: viatges excèntrics fora ciutat**

Abstract: The article focuses on three books by contemporary Catalan writers –*Off Barcelona. Itinerari iniciàtic fora ciutat* by Ignasi Riera, *CAT. Un anglès viatja per Catalunya per veure si existeix* by Matthew Tree and *Última oda a Barcelona* by Lluís Calvo i Jordi Valls–, all based on a journey through the periphery of Barcelona. These texts allow us to reflect on the form and the meaning of travel at the end of the 20th

century and the beginning of the 21st century. They establish new modes for travelling as an alternative to mass tourism and new ways of observing, perceiving and understanding both the urban space and the Catalan capitality. Also, they rethink the traditional dichotomies center/periphery, near/far and familiar/exotic.

Resum: L'article se centra en tres llibres d'escriptors catalans contemporanis –*Off Barcelona. Itinerari iniciàtic fora ciutat* d'Ignasi Riera, *CAT. Un anglès viatja per Catalunya per veure si existeix* de Matthew Tree i *Última oda a Barcelona* de Lluís Calvo i Jordi Valls– que tenen com a tret comú el viatge per la perifèria de Barcelona. Aquests textos permeten reflexionar sobre la forma i el significat que adopta el viatge a finals del segle XX i principis del segle XXI. En ells s'estableixen formes de viatjar alternatives al turisme de masses i noves maneres d'observar, percebre i entendre l'espai urbà i la capitalitat catalana, alhora que es replantegen les tradicionals dicotomies centre/perifèria, proper/llunyà i familiar/exòtic.

Keywords: Catalan literature, Barcelona, Center/Periphery, Travel.

Mots clau: Literatura Catalana, Barcelona, Centre/Perifèria, Viatge.

Submitted: 28/03/2018

Accepted: 22/03/2018

Carles Cortés, **De la perifèria al centre: reflexions sobre la llengua catalana de l'escriptora Isabel-Clara Simó**

Abstract: The article presents a review of the main reflections on the Catalan language that the writer Isabel-Clara Simó has done in various journalistic and essayistic texts. The author defends a common linguistic area in all the territories that speak the same language and makes a determined denunciation for all the obstacles that are generated in the normalization of the social use of the language.

Resum: L'article presenta una revisió de les principals reflexions sobre la llengua catalana que l'escriptora Isabel-Clara Simó ha realitzat en diversos textos de caire periodístic i assagístic. L'autora defensa un espai lingüístic comú a tots els territoris que parlen la mateixa llengua i realitza una denúncia decidida per a tots els entrebancs que s'hi generen en la normalització de l'ús social de la llengua.

Keywords: Catalan Language, Linguistic Normalization, Teaching, Social Use, Learning.

Mots clau: Llengua Catalana, Normalització Lingüística, Ensenyament, Ús Social, Aprenentatge.

Submitted: 28/03/2018

Accepted: 05/06/2018

Artur Garcia Fuster, **Memòria col·lectiva i identitat a la Mequinensa de Jesús Moncada**

Abstract: Through a comprehensive understanding of Jesús Moncada's work, we explore how, through the concept of collective memory, the community of Mequinensa's village builds a well defined identity. The bonds between this particular space and the characters creates some of the better known myths of Catalan literature of the end of the 20th century.

Resum: A través d'una visió panoràmica de tota l'obra de Jesús Moncada s'explica com, a través del concepte de memòria col·lectiva, es crea una identitat ben definida del poble de Mequinensa per part dels seus habitants. La vinculació dels personatges a aquest espai concret forja alguns dels mites més reconeguts de la literatura catalana de finals del segle XX.

Keywords: Memory, Identity, Irony, Jesús Moncada, Mequinensa.

Mots clau: Memòria, Identitat, Ironia, Jesús Moncada, Mequinensa.

Submitted: 13/02/2018

Accepted: 06/06/2018

Irene Mira Navarro, **Testimoni, escriptura i territorialització en Vicent Andrés Estellés**

Abstract: This article studies the construction of concept of homeland and territory in Vicent Andrés Estellés poetry and his relationship with his literary style. Initially, we analyse the testimonial character of the work to study the main aspects of social poetry in Vicent Andrés Estellés. We work on the concept of territorialization to explore the evolution of the homeland's concept in the poetry.

Resum: Aquest article estudia la construcció de les idees de pàtria i territori en la poesia de Vicent Andrés Estellés i la seua relació amb el procés d'escriptura de l'autor. Inicialment, partirem de l'anàlisi de l'adscripció testimonial tradicionalment lligada a l'obra estellesiana, per a estudiar com es gesta el cant social en l'autor. En aquest sentit, treballarem sobre el concepte de territorialització i revisarem quina evolució pateix el concepte de pàtria en l'univers estellesià, des de la representació més abstracta a la més referencial.

Keywords: Poetry, Testimony, Homeland, Territorialization, Territory.

Mots clau: Poesia, Testimoni, Pàtria, Territorialització, Territori.

Submitted: 30/03/2018

Accepted: 05/03/2018

Jordi Oviedo Seguer, **La identitat nacional en l'obra de Vicent Andrés Estellés: "una enaltida condició"?**

Abstract: Some of the elements of the process are reviewed by which the poetic work of Vicent Andrés Estellés becomes a reference for the construction of a Valencian

national identity, especially in a specific sociopolitical context. An early commitment and the insertion in the canon of Catalan literature show the nuances of the work of an already classic author of our letters. It reflects on national identity, language and literature.

Resum: Es revisen alguns dels elements del procés pel qual l'obra poètica de Vicent Andrés Estellés esdevé un referent per a la construcció d'una identitat nacional valenciana, de manera especial en un context sociopolític concret. Un compromís primerenc i la inserció en el cànon de la literatura catalana mostren els matisos de l'obra d'un autor ja clàssic de les nostres lletres. Es reflexiona sobre la identitat nacional, la llengua i la literatura.

Keywords: Vicent Andrés Estellés, National Identity, Canon, Literary Commitment, Contemporary Catalan Poetry.

Mots clau: Vicent Andrés Estellés, Identitat Nacional, Cànon, Compromís Literari, Poesia Catalana Contemporània.

Submitted: 28/03/2018

Accepted: 03/05/2018

Adolf Piquer Vidal, **Identitats de frontera en la narrativa valenciana dels anys setanta. Entre el conflicte estètic i el compromís social**

Abstract: The novel of Valencian seventies recovered modernity similar at the other countries, because the aesthetic renovation, like Catalonia or Spain, influenced by new forms in the telling stories. The political context favored that, besides the rupture with the forms of writing, were incorporated topics that in the Francoism could not be treated; all this without losing sight the engagement to the language and the territory.

Resum: La narrativa valenciana dels anys setanta va recuperar la modernitat afegint-se al corrent de renovació estètic que es vivia a Catalunya i a tota Espanya sota l'influx de noves formes de contar que van superar els models tradicionals. El context polític va afavorir que, a més de la ruptura amb les formes d'escriptura, s'incorporaren temàtiques que durant el franquisme no es podien tractar; tot això sense perdre de vista un compromís amb la llengua i el territori.

Keywords: Catalan Contemporary Stories, Valencian Land Literature, Seventies, Counterculture, Experimental Texts.

Mots clau: Narrativa Catalana Contemporània, Literatura Valenciana, Anys Setanta, Contracultura, Textos Experimentals.

Submitted: 28/03/2018

Accepted: 23/05/2018

F. Xavier Vall i Solaz, La fonamentació existencial de la col·lectivitat

Abstract: The rise of Existential Philosophies contributed to base collective identity on “existence” and other related categories. This article examines the approach to the national question, from different ideological points of view, by some Catalan intellectuals who adopted existential approaches, which they hybridised with other ones, not always avoiding essentialism. Without forming a movement and in spite of their differences, they did agree on the integration of Particularism in the human condition, justifying it ethically.

Resum: L'auge de les filosofies existencials va contribuir a basar la identitat col·lectiva en l'“existència” i altres categories afins. Aquest article estudia l'enfocament de la qüestió nacional, des de diverses perspectives ideològiques, per alguns intel·lectuals catalans que van adoptar plantejaments existencials, els quals van hibridar amb d'altres, no sempre evitant l'essencialisme. Sense constituir un moviment i tot i les diferències, van coincidir en la integració del particularisme en la condició humana, justificant-lo èticament.

Keywords: Existentialism, Manuel de Pedrolo, Maria Aurèlia Capmany, Joan Fuster, Josep Maria Castellet.

Mots clau: Existencialisme, Manuel de Pedrolo, Maria Aurèlia Capmany, Joan Fuster, Josep Maria Castellet.

Submitted: 31/03/2018

Accepted: 20/05/2018

Santi Vallés Casanoves, L'obra identitària d'una revista literària: *Taula de Lletres Valencianes*

Abstract: *Taula de Lletres Valencianes* is one of the most important publications in Catalan ever published in the Valencian Country. In just three years (1927-1930), this literary magazine articulated an unprecedented program for identity construction around it. The purpose of this study is to analyze the keys of that program and to call deserved attention to the figure of Adolf Pizcueta as an ideologist and author of the program's execution.

Resum: *Taula de Lletres Valencianes* és una de les publicacions en català més importants editades mai al País Valencià. En tan sols tres anys (1927-1930), aquesta revista literària va articular al seu voltant un programa de construcció identitària sense precedents. El propòsit d'aquest estudi és analitzar les claus d'aquest programa i reivindicar la figura d'Adolf Pizcueta com a ideòleg i artífex de la seua execució.

Keywords: *Taula de Lletres Valencianes*, Adolf Pizcueta, Noucentisme, Catalan Literature, Identity Politics.

Mots clau: *Taula de Lletres Valencianes*, Adolf Pizcueta, Noucentisme, Literatura Catalana, Política Identitària.

Submitted: 09/04/2018

Accepted: 29/05/2018

Alaitz Zalbidea Berenguer. El lèxic de Nicolau Primitiu Gómez Serrano en relació amb el seu ideari nacional. Un tast del vocabulari emprat al dietari *Varia I* (1934-1935)

Abstract: The linguistic model of the Valencian humanist of the twentieth century Nicolau Primitiu Gómez Serrano (1877-1971) is still a mystery due to the lack of studies that are devoted to it and because of the nature of its grammatical and lexical forms, quite heterogeneous and peculiar: localisms, Archaisms, Castilianisms, lexical creations... In this work, we want to offer a summary of the lexicon used by the author during the thirties, a period of effervescence of cultural Valencianism, based on its unpublished dietary *Varia I* (1934-1935), when he was president of important entities such as Lo Rat Penat and Proa.

Resum: El model lingüístic de l'humanista valencià del segle XX Nicolau Primitiu Gómez Serrano (1877-1971) és encara una incògnita tant per la manca d'estudis que s'hi dediquen com per la naturalesa de les seues formes gramaticals i lèxiques, força heterogènies i peculiars: localismes, arcaïsmes, castellanismes, creacions lèxiques de collita pròpia... En el present treball ens encareguem, doncs, d'oferir un tast del lèxic emprat pel patrici durant la dècada dels anys trenta, període d'efervescència del valencianisme cultural, a partir del seu dietari inèdit *Varia I* (1934-1935), època en la qual fou president d'importants entitats com Lo Rat Penat i Proa.

Keywords: Nicolau Primitiu, Lexicon, Diaries, XXth Century, Valencianism.

Mots clau: Nicolau Primitiu, Lèxic, Dietaris, Segle XX, Valencianisme.

Submitted: 16/04/2018

Accepted: 23/05/2018

C. Monogràfic III. La construcción historiográfica como modo de autoproyección. Series Arabic and Islamic Studies (SAIS), n. 10. Francisco Franco-Sánchez Coord.

Niko Banac, Poetry and the Historical Imagination in Post-'Abbāsid Historiography: A Close Reading of Two *marṭiyyas* on the Fall of Baghdad

Abstract: This article argues that one of the main obstacles in understanding poetry in classical Islamic historiography written in Arabic lies in an incorrect approach to reading poems in the context of the works in which they are cited. In comparing two distinct *marṭiyyas*, or Elegies that lament the fall of Baghdad by in 656 H./1258 C.E., the article proposes that poetry can in a certain sense shed more light on historical events by revealing the mentality of the poets who wrote them and the historians who cited them.

Resumen: Este artículo defiende que uno de los obstáculos principales para la comprensión de la poesía en la historiografía Islámica clásica escrita en lengua árabe estriba en la incorrecta aproximación a la lectura de poemas en el contexto de los trabajos con los cuales estos han sido recogidos. En la comparación de dos *marṭiyyas*, o elegías que se lamentan por la caída de Bagdad en 656 H./1258 e.C., el artículo propone un ejemplo de análisis que demuestra cómo la poesía puede, en un cierto sentido,

arrojar más luz sobre los acontecimientos históricos, al revelar la mentalidad tanto de los poetas que escribieron sobre ellos, como de los historiadores que los mencionaron.

Key words: Classical Arabic literature, Poetry, Historiography, ‘Abbāsīd studies, Mongols, *Martīyya*, Arabic medieval elegies.

Palabras clave: Literatura árabe clásica, Poesía, Historiografía, ‘Abbāsīes, Mongoles, *Martīyya*, Elegías árabes medievales.

Submitted: 19/02/2018

Accepted: 10/04/2018

Eva Lapiedra, **Reconquista cristiana y pérdida de al-Andalus en las fuentes árabes: dos discursos complementarios**

Abstract: This research sets out to deal with a series of chronical texts which point out how the ideology of the Reconquista is accepted by the Muslims themselves, right from the early X century. Simultaneously the Reconquista topic intertwines with laments on the loss of Al-Andalus. This last topic was very recurrent in the Andalusian historical and literary sources mainly from the second half of the XI century on. I have chosen the Abū Muḥammad Ibn al-Barr epistle on the fall of Barbartro (in the year 456 H./1064 C.E.) as an example due its relevance.

Resumen: En este trabajo se enumeran una serie de pasajes cronísticos que ponen de relieve cómo la ideología de la Reconquista es asumida muy pronto, desde el siglo X, por los propios musulmanes. Al mismo tiempo, el discurso reconquistador se entrecruza con los lamentos por la pérdida de Al-Andalus, tema este último muy común en fuentes históricas y literarias andalusíes, sobre todo a partir de la segunda mitad del siglo XI, en que tomamos como modelo la epístola de Abū Muḥammad Ibn al-Barr, conocido como al-Namarī sobre la caída de Barbastro en el año 456 H./1064 e.C.

Keywords: Reconquista (Reconquest), Pelayo, Barbastro, Al-Andalus, Arab chronicles.

Palabras clave: Reconquista, Pelayo, Barbastro, Al-Andalus, Crónicas árabes.

Submitted: 16/02/2018

Accepted: 3/04/2018

Abdelkrim Ben-Nas, ***Al-qawl al-munbī ‘an tarğamat Ibn ‘Arabī, de al-Ḥāfiẓ al-Saḥāwī. Análisis preliminar y traducción de un fragmento sobre místicos levantinos***

Abstract: This article is about *Al-qawl al-munbī ‘an tarğamat Ibn ‘Arabī*, of Al-Ḥāfiẓ Al-Saḥāwī. After the introduction, it makes some observations on the edition and its forms, and then brings attention to its importance. This is followed by a summary of its contents. Afterwards, a translation is provided into Spanish, regarding is Abū Ḥayyān’s testimony on some well-known Sufis. We presume that this testimony brings out new information on Andalusian Sufism, Lorca and Murcia specifically, and moreover it

highlights the experiences of those Andalusian Sufis that were once in East, particularly those in Egypt."

Resumen: El presente artículo trata de *Al-qawl al-munbī ‘an tarğamat Ibn ‘Arabī*, de al-Ḥāfiẓ al-Saḥāwī. Después de la introducción se apuntan datos sobre su edición, forma e importancia y sigue una somera presentación de sus contenidos. Luego traduce un fragmento, que es el testimonio de Abū Ḥayyān al-Ġarnāṭī, el que aporta nuevos datos sobre el sufismo andalusí de Šarq al-Andalus, concretamente de Lorca y Murcia. Junto a ello, se aportan vivencias de estos sufíes andalusíes en Oriente, sobre todo en Egipto.

Keywords: Ibn ‘Arabī, Al-Saḥāwī, Abū Ḥayyān al-Ġarnāṭī, criticism of sufism.

Palabras clave: Ibn ‘Arabī, Al-Saḥāwī, Abū Ḥayyān al-Ġarnāṭī, crítica del sufismo.

Submitted: 19/12/2018

Accepted: 28/02/2018

Isaac Donoso, **El pensamiento islámico en la construcción contemporánea del Sudeste asiático**

Abstract: Southeast Asia represents today the region of the world with the largest Muslim population, although its general contribution to Islamic civilization has not yet been valued in relation to its demographic number. In the current globalized context it is demonstrated that, in view of the enormous influence that the traditional centers of Islamic discourse (Arab, Persian, Indian and Turkish world) continue to exert, the Malay world has been able to offer an original and complex discourse, in all its aspects, from traditionalism to reformism. Alongside world-class intellectuals like Syed Muhammad Naquib al-Attas and César Adib Majul, we must also highlight applications of a *sui generis* political Islam, such as Mahathir ben Mohamad in Malaysia, and the great richness of Indonesian thought from Hamka to Nurcholish.

Resumen: El Sudeste asiático representa hoy la región del mundo con mayor número de población musulmana, aunque su contribución general a la civilización islámica no ha sido valorada todavía en relación a su número demográfico. En el contexto actual globalizado se demuestra que, frente a la enorme influencia que siguen ejerciendo los centros tradicionales del discurso islámico (mundo árabe, persa, indio y turco), el mundo malayo sí ha sabido ofrecer un discurso original y complejo, en todas sus vertientes, desde el tradicionalismo al reformismo. Junto a intelectuales de talla mundial como Syed Muhammad Naquib al-Attas y César Adib Majul, hay que resaltar también aplicaciones de un Islam político *sui generis*, como es el caso de Mahathir ben Mohamad en Malasia, y la gran riqueza del pensamiento indonesio desde Hamka a Nurcholish.

Keywords: Islamic Thought, Indonesia, Malasya, Philippines, Hamka, al-Attas, Majul.

Palabras clave: Pensamiento islámico, Indonesia, Malasia, Filipinas, Hamka, al-Attas, Majul.

Submitted: 6/11/2017

Accepted: 19/1/2018

C. Volum Regular

Mariluz García Irles, **La *Historia Apollonii regis Tyri* como *exemplum* medieval**

Abstract: The *Historia Apollonii regis Tyri* is a late Latin novel, dated between the 5th-6th centuries, which enjoyed, since its very beginning, a great reception and dissemination, which will be spread until the 17th century. One of the works which will echo this story is the *exempla* collection called *Gesta Romanorum*, composed in the 14th century with an obvious moral and doctrinal purpose. The original moral components of the *Historia Apollonii regis Tyri* will favour its value as a medieval *exemplum* and this will allow it to be included as such in the *Gesta Romanorum*.

Resumen: La *Historia Apollonii regis Tyri* es una novela latina tardía, datada entre los siglos v-vi, que goza, desde el mismo momento de su gestación, de una gran acogida y difusión, que se extenderá hasta el siglo xvii. Una de las obras que se va a hacer eco de este relato es la colección de *exempla* titulada *Gesta Romanorum*, confeccionada en el siglo xiv con una clara finalidad moral y doctrinal. Los componentes morales originales de la *Historia Apollonii regis Tyri* propiciarán su valor como *exemplum* medieval y esto le valdrá para ser incluida como tal en los *Gesta Romanorum*.

Keywords: *Historia Apollonii regis Tyri*, *Gesta Romanorum*, *Exemplum*, Classical Tradition, Medieval Literature.

Palabras clave: *Historia Apollonii regis Tyri*, *Gesta Romanorum*, *Exemplum*, Tradición Clásica, Literatura Medieval.

Submitted: 30/04/2018

Accepted: 06/05/2018

Jesennia Rodríguez Suárez, **Menstruation as a Primary Concern in the Ideas of Nahmanides**

Abstract: The aim of this paper is to contribute to the understanding of Nahmanides' ideas about the female body as expressed in some of his works. Nahmanides (1194-1270) was a Catalan exegete, Talmudist, philosopher, and Kabbalist born in Girona. In his work, he uses different ideas to explain the functioning of female bodies, as well as how they differ from male bodies. For the scholar, the central difference between males and females was menstruation.

Resumen: El objetivo principal de este artículo es contribuir a la comprensión de las ideas de Nahmánides sobre el cuerpo femenino. Nahmánides (1194-1270) fue un exegeta talmudista, filósofo y cabalista que nació en Gerona. En su obra, Nahmánides utiliza diferentes nociones e ideas para explicar el funcionamiento del cuerpo femenino, así como la diferencia sexual. Para él, una de las diferencias primordiales entre los hombres y las mujeres es la menstruación.

Keywords: Nahmanides, Menstruation, Middle Ages, Jewish Women, Aristotle.

Palabras clave: Nahmánides, Menstruación, Edad Media, Mujeres Judías, Aristóteles.

Submitted: 12/12/2017

Accepted: 07/03/2018

Hèctor Càmara-Sempere, **De viatge amb el *Flos Sanctorum*. La toponímia en els incunables catalans de la *Legenda Aurea***

Abstract: The Catalan translation of the *Legenda aurea* by Iacopo da Varazze was significantly successful throughout the late centuries of the Middle Ages. In this paper, the procedures of the translation are studied with respect to the place names based on the text transmitted by the incunabula, considering that there are examples which may be evaluated as patrimonial adaptations; but, sometimes, the offered version is the result of ignorance, which may eventually become a transparentization, an erroneous reading or a loan translation.

Resum: La traducció catalana de la *Legenda aurea* de Iacopo da Varazze tingué una importància considerable al llarg de la baixa edat mitjana. En aquest treball s'estudia com procedeix la traducció pel que fa als topònims a partir del text que transmeten els testimonis incunables, ja que trobem casos en què és una adaptació patrimonial; però, de vegades, la versió que s'hi ofereix és resultat del desconeixement, amb la qual cosa pot acabar convertint-se en una transparentització, una lectura errònia o un calc lingüístic.

Keywords: *Legenda aurea*, català, incunables, toponímia, glossari.

Mots clau: *Legenda aurea*, Catalan, incunabula, toponymy, glossary.

Submitted: 03/05/2018

Accepted: 07/06/2018

Gema Belia Capilla Aledón, **Un caballero ideal, un *principe nuovo*: Alfonso el Magnánimo, los *Alfonsi Regis dicta aut facta memoratu digna* de Antonio Beccadelli (ms. 445 BUV) y sus fuentes**

Abstract: Alfonso V the Magnanimous, King of Aragon (1416-1458), due to his political history linked to the Neapolitan throne and his relationship with the Italy of the *Quattrocento*, built a speech of his image in order to represent himself to his contemporaries and to the posterity. The key piece of this representative program are the *Alfonsi Regis dicta aut facta memoratu digna* written by his great friend and courtier Antonius Beccadelli. A work in which its author uses the biographical material of its main character to create a certain image of the king as a virtuous prince, offering with that to the reader an authentic set of exemplary behaviors, in the manner of Valerius Maximus, that elevate the Magnanimous to the place of the first great sovereign represented in the classic style. Furthermore, through his text the humanist carries out an interesting exercise in erudition, using latin as a vehicular language, as well as numerous examples of the Antiquity –both explicitly and implicitly–, already

historical figures, already mythological, or authors in fashion in the second half of the fifteenth century. The aim of the present article is, therefore, to analyze and break down the classical sources from which this literary work is nourished.

Resumen: Alfonso V el Magnánimo, rey de Aragón (1416-1458), dada su historia política vinculada al trono napolitano y a su relación con la Italia del *Quattrocento*, construyó un discurso de su imagen con el que representarse ante sus contemporáneos y ante la posteridad. La pieza clave de dicho programa representativo la constituyen los *Alphonsi Regis dicta aut facta memoratu digna* de su gran amigo y cortesano Antonio Beccadelli. Una obra en la que su autor utiliza la materia biográfica de su protagonista para crear una imagen determinada del rey cual príncipe virtuoso, ofreciendo con ello al lector un auténtico elenco de comportamientos ejemplares, al estilo de Valerio Máximo, que elevan al Magnánimo al lugar de primer gran soberano al estilo clásico. Además, a través de su texto el humanista lleva a cabo un interesante ejercicio de erudición, empleando el latín como lengua vehicular, así como numerosos ejemplos de la Antigüedad –tanto de manera explícita como implícita–, ya sea de personajes históricos, ya mitológicos, o bien autores en boga en plena segunda mitad del siglo XV. El objetivo del presente artículo es, por tanto, analizar y desglosar las fuentes clásicas de las que se nutre dicha obra literaria.

Keywords: Alfonsus the Magnanimous, Antonius Beccadelli, Said and Done, Crown of Aragon, Late Middle Ages.

Palabras clave: Alfonso el Magnánimo, Antonio Beccadelli, Dichos y Hechos, Corona de Aragón, Baja Edad Media.

Submitted: 16/01/2018

Accepted: 19/05/2018

Maria Mercè López Casas, **Claudi Bornat, editor d'Ausiàs March? Estudi material d'un cançoner imprès**

Abstract: Survey of the last ancient edition of the *Obres* by of Ausiàs March, printed in Barcelona by Claudi Bornat in 1560. It raises the possibility that Bornat was his publisher, since we have proof of numerous works that were published and financed by him, total or partially. In the internal description we do reference to the relation of this printed edition with the edition of the *Obres* by March printed in Valladolid in 1555, that served as base.

Resum: Estudi de la darrera edició antiga de les *Obres* d'Ausiàs March, estampada a Barcelona per Claudi Bornat el 1560. Es planteja la possibilitat que Claudi Bornat en fos l'editor, ja que hi ha constància de nombroses obres que van ser editades i costejades per ell, totalment o parcialment. A la descripció interna es fa referència a la relació d'aquest imprès amb l'edició de les *Obres* de March feta a Valladolid el 1555, que li va servir de base.

Keywords: Ausiàs March, Claudi Bornat, Printed editions, Printing, Publisher.

Mots clau: Ausiàs March, Claudi Bornat, Imprenta, Impresos, Editor.

Submitted: 21/03/2018

Accepted: 05/05/2018

Anna Isabel Peirats Navarro, *Le medicine partenenti alle infermità delle donne, de Giovanni Marinello (Venècia, 1574), més enllà d'un tractat mèdic i filosòfic*

Abstract: This article is an approach to the study of a 16th century medical treatise which stands out because in spite of its assimilating the previous medical theories, was written in the *lingua volgare*, Italian, instead of Latin, the established language for the cultivation of science up until the late 17th century. In addition to showing a linguistic ideology which clashes with the hermetic scientific writings of the time, Marinello writes a medical treatise that aims to improve the professional practice of midwives and labor assistants.

Resum: Aquest article és una aproximació a l'estudi d'un tractat mèdic del segle XVI que destaca per ser una obra científica que, tot i assimilar les teories mèdiques anteriors, és capdavantera pel que fa a l'ús de la *lingua volgare*, l'italià, en comptes del llatí, llengua habitual per al conreu de la ciència fins ben entrat el segle XVII. A més de mostrar una ideologia lingüística en contrast amb l'hermetisme dels escrits científics, Marinello escriu un tractat mèdic que pretén servir d'ajuda per millorar l'exercici professional de les llevadores i de les assistentes als parts.

Keywords: Medical Treatise, Marinello, Gynecology, Obstetrics, Diseases.

Mots clau: tractat mèdic, Marinello, Ginecologia, Obstetrícia, Malalties.

Submitted: 02/05/2018

Accepted: 06/06/2018

Xènia Escolano Marín, *Etiquetatge sintacticosemàntic en diccionaris electrònics multilingües*

Abstract: The aim of this paper is to present what syntactic-semantic tagging in multilingual electronic dictionaries is based on the module design of a Spanish-coordinated monolingual electronic dictionary with English equivalents that describes the set of linguistic properties necessary for automatic processing of natural language. To do so, the class of objects *<prendas de vestir>* in Spanish is designed by means of the linguistic delimitation of its elements according to the theoretical framework of lexicon-grammar. This delimitation takes the form of a database with two files: an accurate list with the class arguments and another one containing the appropriate predicates to these arguments. It is concluded that the identification and syntactic-semantic definition of the constituent elements of a class is a crucial stage for any kind of automatic language processing and, in particular, for obtaining the appropriate translations into other languages.

Resum: En aquest article presentem en què consisteix l'etiquetatge sintacticosemàntic en diccionaris electrònics multilingües a partir del disseny del mòdul d'un diccionari electrònic monolingüe coordinat en espanyol amb equivalents en anglès que reuneix la

descripció del conjunt de propietats lingüístiques necessàries per al processament automàtic del llenguatge natural. Per a aquesta fi, procedim a l'elaboració de la classe d'objectes <*prendas de vestir*> en espanyol mitjançant la delimitació lingüística dels seus elements segons el marc teòric del lèxic-gramàtica. Materialitzem aquesta delimitació a través d'una base de dades amb dos fitxers: una llista precisa amb els arguments de la classe i una altra de predicats que en són apropiats. Concloem que la localització i definició sintacticosemàntica dels elements constitutius d'una classe suposa una etapa decisiva per a tot tractament automàtic del llenguatge i, en concret, per a obtenir traduccions adequades a altres llengües.

Keywords: Electronic Dictionary, Syntactic-semantic Tagging, Class of Objects, Arguments, Natural Language Processing, Appropriate Predicates, *Prendas de Vestir*.

Mots clau: Diccionari Electrònic, Etiquetatge Sintacticosemàntic, Tractament Automàtic del Llenguatge, Classes d'Objecte, Arguments, predicats apropiats, *prendas de vestir*.

Submitted: 02/05/2018

Accepted: 04/06/2018

Javier Vellón Lahoz, **Ideología y comunicación: Metáforas orientacionales en la representación mediática de *Podemos***

Abstract: The article analyzes the strategies of political communication concerning the political party of Podemos in the informative Spanish means in the key moments around the elections of December 20, 2015. In this line, and from the perspective of the Critical Analysis of the Discourse, the work stops in the orientational metaphor as mechanism favoured for the construction of a media reality, in which the new political scene turns out to be formed in terms of a centralidad, image of the social order, from which is interpreted the irruption of an exogrupo, identified from spatial imaginations as inside / out, up / down, center / extreme, as well as the image of the distance. This mechanism has as aim place to the new formation in the margins of the system across a representative model who excludes it from the order of the discourse as image of his exclusion of the social order.

Resumen: El artículo analiza las estrategias de comunicación política en torno al partido político de Podemos en los medios informativos españoles en los momentos clave en tono a las elecciones del 20 de diciembre de 2015. En esta línea, y desde la perspectiva del Análisis Crítico del Discurso, el trabajo se detiene en la metáfora orientacional como mecanismo privilegiado para la construcción de una realidad mediática, en la que el nuevo escenario político aparece configurado en términos de una centralidad, imagen del orden social, desde la que se interpreta la irrupción de un exogrupo, identificado a partir de figuraciones espaciales como dentro/fuera, arriba/abajo, centro/extremo, así como la imagen del trayecto. Este mecanismo tiene como objetivo situar a la nueva formación en los márgenes del sistema a través de un modelo representativo que lo excluye del orden del discurso como traslación de su exclusión del orden social.

Keywords: Semiotics, Discourse Analysis, Metaphor, Political Communication, Journalistic Languages.

Palabras clave: Comunicación Política, Lenguaje Periodístico, Metáfora, Análisis Crítico del Discurso, Semiótica.

Submitted: 22/02/2018

Accepted: 23/03/2018